

JP/TD
2026

2. mars

Utenriksdepartementet - Seksjon for nordområdene og Antarktis
v/Silje Nålsund

Felles innspill fra Fiskebåt og Sjømat Norge til revisjon av EUs arktiske politikk

Arktis står midt i omfattende geopolitiske og miljømessige endringer. I denne situasjonen er det avgjørende at Norge fremmer et klart, samlet og strategisk forankret budskap overfor EU kommisjonen når de nå reviderer sin arktiske politikk. Som representanter for den norske havgående flåten og sjømatnæringen oppfordrer Fiskebåt og Sjømat Norge regjeringen til å formidle følgende hovedprinsipper og prioriteringer.

For det første må Norge tydeliggjøre at troverdig arktisk politikk forutsetter samarbeid med de aktørene som faktisk sikrer daglig stabilitet, ansvarlig ressursforvaltning og kontinuerlig tilstedeværelse i nordområdene. Den norske havgående fiskeflåten er helt sentral i dette bildet. Den er den eneste store sivile næringsaktøren som opererer året rundt i det nordlige Barentshavet – et område preget av økende geopolitisk uro og miljørårbarhet. EUs arktiske politikk må reflektere denne virkeligheten og unngå reguleringer som skaper politisk eller operasjonell usikkerhet for norsk tilstedeværelse i regionen.

For det andre bør regjeringen understreke at bærekraftig forvaltning av marine ressurser ikke bare er en miljøforpliktelse, men en grunnstein for sikkerhet, forutsigbarhet og samarbeid i Arktis. Norge forvalter 90 prosent av fiskebestandene med landene rundt oss. De avtalene vi har, både med EU og andre nasjoner som grenser til våre havområder, inkludert Russland, er helt grunnleggende og må videreføres og forsterkes, basert på vitenskapelige bestandsråd, sonetilhørighet og historiske rettigheter. Disse regelbaserte mekanismene er en del av den stabiliteten Arktis trenger. Kommisjonen må derfor oppfordres til å styrke disse mekanismene, ikke utvikle parallelle eller overlappende strukturer.

I denne sammenhengen ber vi regjeringen formidle følgende budskap:

«Norway operates one of the world's strictest and most comprehensive systems for regulating and managing marine resources. This framework is science-based, flexible, and transparent, and it balances environmental, social, and economic interests.

Conducting a fisheries policy that ensures the sustainable use of these areas is essential not only for safeguarding Norway's sovereign rights in the Arctic, but also for protecting the EU's rights in the region. A strong and predictable

Norwegian jurisdiction in the Arctic is clearly in the EU's interest, as it helps safeguard the Union's long-term objectives for sustainable resource management, maritime security, and preparedness.

The EU's Arctic policy should acknowledge and respect national management systems. Any EU-level actions should reinforce existing arrangements rather than create overlapping regulatory structures that could weaken coordination and legitimacy.»

For det tredje må Norge gjøre klart at EUs klima- og miljøambisjoner må balanseres mot behovet for å opprettholde lønnsomme og bærekraftige fiskerier. Norsk sjømat er avgjørende for europeisk matsikkerhet, og har samtidig noen av de laveste utslippene blant alle animalske proteinkilder. EUs klimainstrumenter bør derfor støtte – ikke utilsiktet svekke – næringer som allerede bidrar til både lave utslipp og robusthet i EUs matsystemer. Det må være "level playing field" mellom den norske fiskeflåten og EU-flåten i virkemiddelbruken for å redusere klimautslippet fra fisket. Ansvar for å sikre likeverdige klimapolitiske betingelser påligger i første rekke norske myndigheter.

Til slutt bør Norge påpeke at den havgående flåten ikke bare bidrar til matproduksjon, men også til tilstedeværelse, overvåking og beredskap i områder der ingen andre sivile aktører opererer. Dette er direkte relevant for EUs mål om maritim sikkerhet, beredskap og situasjonsforståelse i nord. En revidert arktisk politikk bør derfor eksplisitt anerkjenne den strategiske betydningen av bærekraftige fiskerier og den operative rollen både norsk og europeisk flåte spiller.

Fiskebåt og Sjømat Norge oppfordrer regjeringen til å kommunisere disse prioriteringene tydelig overfor EU-kommisjonen. Et stabilt, forutsigbart og samarbeidsorientert rammeverk er i både Norges og EUs interesse – og i Arktis interesse som helhet.

Med vennlig hilsen

Jørn Prangerød
Fiskebåt

Trond Davidsen
Sjømat Norge

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift